

კაზუსი №1

ბიჭიკაშვილმა და რაზმაძემ 2009 წლის 10 აგვისტოს დადეს ზეპირი ხელშეკრულება 100 ტონა ცემენტის ნასყიდობაზე. ხელშეკრულების თანახმად, რაზმაძემ იკისრა ვალდებულება 2009 წლის აგვისტოს ბოლოსათვის მიეწოდებინა აღნიშნული საქონელი ბიჭიკაშვილისათვის. ხელშეკრულების ღირებულება განისაზღვრა 100 000 ლარის ოდენობით. მხარეები შეთანხმდნენ, რომ ხელშეკრულების ნებისმიერი მხარის მხრიდან შესრულების ვადის გადაცილებისათვის ხელშეკრულების დამრღვევ მხარეს დაეკისროდა პირგასამტეხლო მისაწოდებელი საქონლის ღირებულების 1% ოდენობით ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე. ბიჭიკაშვილმა დათქმულ დროში ცემენტის მიწოდება ვერ შეძლო და აცნობა რაზმაძეს, რომ ცემენტის მიწოდებას მხოლოდ 2009 ოქტომბრის ბოლოსთვის შეეძლებდა. შესაბამისად, შესრულების ვადის გადაცილება განახორციელა 60 დღით.

ბიჭიკაშვილმა სარჩელი აღძრა სასამართლოში და მოითხოვა ვალდებულების შესრულება და ვადის გადაცილებით გამოწვეული პირგასამტეხლოს 60 000 აშშ დოლარის დაკისრება რაზმაძეზე. რაზმაძემ სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ პირგასამტეხლოსა და ვალდებულების შესრულების მოთხოვნა გამორიცხულია, ვინაიდან კანონი ამგვარ შესაძლებლობას არ უშვებს. ამასთანავე, რაზმაძემ განმარტა, რომ შესრულების ვადის გადაცილება გამოწვეული იყო აზერბაიჯანის რკინიგზის თანამშორმელთა გაფიცვით, საიდანაც მას უნდა მოეხდინა აღნიშნული ცემენტის იმპორტი და შესაბამისად, მას ბრალი არ მიუძღოდა აღნიშნული ვადის დარღვევაში.

როგორ გადაწყვიტოთ დავა?

კაზუსი №2

სახლვარგარეთ ხანგრძლივ მივლინებაში წასვლასთან დაკავშირებით ირაკლი დევნოზაშვილმა გადაწყვიტა გაეყიდა საძინებელი ავეჯის გარნიტური (საწოლი, კარადა, ორი ტუმბო). ირაკლის შეუთანხმდა შალვა ხვედელიძე, რომ იყიდდა მისგან მთელ ავეჯს და წაიღებდა 11-ე დღეს. შალვამ იფიქრა, რომ შესაძლებელია, 10 დღეში ირაკლიმ სხვა მიჰყიდოს ავეჯი და ამიტომ მოითხოვა ნასყიდობის ხელშეკრულების შედგენა წერილობითი ფორმით.

ნასყიდობის ხელშეკრულებაში მხარეებმა აღნიშნეს, რომ შალვა ხვედელიძე ავეჯის მესაკუთრე ხდებოდა ხელშეკრულების დადების მომენტიდან, ხოლო ავეჯის ღირებულებას – 5000 ლარს კი გადაიხდიდა ავეჯის წაღებისთანავე. გარდა ამისა, შალვამ ირაკლის ხელშეკრულების ხელმოწერისთანავე გადასცა 1000 ლარი ბეს სახით.

ხელშეკრულების დადებიდან მეთერთმეტე დღეს შალვამ ვერ შეძლო ავეჯის წაღება ავადმყოფობის გამო, რაც დადასტურებული იქნა სამედიცინო დაწესებულების მიერ გაცემული ცნობით. ხელშეკრულების დადებიდან მეცამეტე დღეს ირაკლის 11 წლის შვილის - დავითის ელექტროგამაცხელებელთან დაუდევარი მოპყრობის შედეგად იმ ოთახში, სადაც ავეჯი იდგა, გაჩნდა ხანძარი და მთელი ავეჯი დაიწვა.

შალვა ხვედელიძე ავეჯის წასაღებად გამოცხადდა ხელშეკრულების დადებიდან მეთხუთმეტე დღეს. შეიტყო რა ავეჯის განადგურების შესახებ, შალვამ მოითხოვა ირაკლი დევნოზაშვილისაგან ბეს ორმაგად უკან დაბრუნება. თავის მხრივ, ირაკლიმ შალვასაგან მოითხოვა დარჩენილი თანხის - 4000 ლარის გადახდა იმ საფუძველით, რომ გაფუჭდა ის ავეჯი, რომელიც შალვას საკუთრება იყო და შესაბამისად, რადგან შალვამ გადააცილა ავეჯის წაღების ვადას, დაღუპვის რისკიც მას აწევს.

როგორ გადავწყვიტოთ დავა? პასუხი დაასაბუთეთ.

კაზუსი № 3

კოტრიკაძე და ბარჯაძე შეთანხმდნენ იმის შესახებ, რომ კოტრიკაძე იყიდდა ბარჯაძისაგან საცხოვრებელ სახლს 80.000 ლარად, ისინი შეადგენდნენ საცხოვრებელი სახლის ნასყიდობის ხელშეკრულებას წერილობითი ფორმით და 2010 წლის 10 ოქტომბერს სანოტარო წესით დაამოწმებდნენ. ამასთან, ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე 2010 წლის 9 ოქტომბერს კოტრიკაძემ წინასწარ გადასცა ბარჯაძეს 5000 ლარი.

დათქმულ ვადაში, ხელშეკრულების შესადგენად და სანოტარო წესით დასამოწმებლად არ გამოცხადდა მყიდველი კოტრიკაძე, ამიტომ 2010 წლის 15 ოქტომბერს ბარჯაძემ სახლი იმავე ფასად, ანუ 80.000 ლარად მიჰყიდა აბაშიძეს.

კოტრიკაძემ მოითხოვა ბარჯაძისაგან 5000 ლარის უკან დაბრუნება, ხოლო როდესაც ბარჯაძემ ამაზე უარი განაცხადა, კოტრიკაძემ სარჩელით მიმართა სასამართლოს ბარჯაძისაგან 5000 ლარის ამოღებისა და უკან დაბრუნების მოთხოვნით. ბარჯაძე სასამართლოში არ დაეთანხმა კოტრიკაძის მოთხოვნას იმ საფუძველით, რომ წინასწარ გადახდილი 5000 ლარი არის ბე და რადგან ბეს მიმცემის ბრალით აღარ დაიდო ხელშეკრულება, ეს თანხა მას უნდა დარჩენოდა.

კოტრიკაძემ კი თავის მხრივ განაცხადა, რომ მას სურდა დაედო ხელშეკრულება, მაგრამ ვერ შეძლო ამის გაკეთება შეთანხმებულ ვადაში იმ მიზეზით, რომ მისი ქალიშვილი გათხოვდა სხვა ქალაქში და იგი წასული იყო ქორწილში, ხოლო რაც შეეხება ბარჯაძისათვის წინასწარ მიცემულ 5000 ლარს, ის არ შეიძლება ბედ ჩაითვალოს, რადგან ამის შესახებ საერთოდ არ ყოფილა საუბარი. ეს თანხა მიჩნეულ უნდა იქნეს ავანსად, რომელიც გადაცემულ იქნა ბარჯაძისათვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადასახდელის ანგარიშში ჩასათვლელად და რადგან ამჟამად ხელშეკრულების დადება შეუძლებელია, ამიტომაც ბარჯაძემ უკან უნდა დააბრუნოს ავანსად მიცემული 5000 ლარი.

როგორ გადავწყვიტოთ დავა?

ლაშამ გადაწყვიტა შეეძინა რუსთაველზე მდებარე კომერციული ფართი, რომელიც მერაბის საკუთრებას წარმოადგენდა. მხარეებმა ზეპირად მოილაპარაკეს, რომ ლაშა იყიდოდა კომერციულ ფართს 10000 აშშ დოლარად. იმისათვის, რომ აღნიშნული ფართი სხვისთვის არ მიეყიდა, ლაშამ მერაბს გადასცა 10000 აშშ დოლარი, რომელმაც აღნიშნული თანხის მიღება დაუდასტურა ფურცელზე ხელმოწერით. მხარეები შეთანხმდნენ, რომ ნასყიდობის ხელშეკრულებას 1 კვირაში გაააფორმებდნენ. მართლაც ერთი კვირის შემდეგ ლაშა დაუკავშირდა მერაბს და მოსთხოვა ხელშეკრულების გააფორმება. მერაბმა განუცხადა, რომ ფართის აღნიშნულ ფასად გაყიდვა გადაიფიქრა და დაჰპირდა გადახდილი თანხის უკან დაბრუნებას. ლაშამ აღნიშნული თანხის ორმაგად დაბრუნება მოითხოვა, რაზედაც მერაბმა უარი განაცხადა. ლაშამ სარჩელი აღძრა სასამართლოში 20000 აშშ დოლარი დაბრუნების მოთხოვნით. სასამართლომ ლაშას მოთხოვნა ნაწილობრივ დააკმაყოფილა, ამასთან, სასამართლომ შეუსაბამოდ ჩათვალა ბეს ოდენობა, ანალოგიით გამოიყენა სამოქალაქო კოდექსის 420-ე მუხლი და ბეს ოდენობა შეამცირა 9000 აშშ დოლარამდე.

აღწერეთ რა დარღვევები განახორციელა სასამართლომ?